

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1363/2018
18.12.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Зорана Таталовића, председника већа, Радмиле Драгичевић-Дичић, Маје Ковачевић Томић, Соње Павловић и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Татјаном Миленковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Александра Бусарца, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу К бр.233/16 од 05.05.2017. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.1316/17 од 25.12.2017. године, у седници већа одржаној дана 18.12.2018. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, као основан, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Нишу К бр.233/16 од 05.05.2017. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.1316/17 од 25.12.2017. године тако што Врховни касациони суд окривљену АА, због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, за које је првостепеном пресудом оглашена кривом, на основу чланова 1, 2, 4, 5, 22, 42, 43, 45. став 5. и 6, 54, 56. и 57. КЗ, осуђује на казну затвора у трајању од 11 (једанаест) месеци, коју ће окривљена издржавати на тај начин што не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, без електронског надзора, а уколико окривљена једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљене одбија као неоснован.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу К бр.233/16 од 05.05.2017. године окривљена АА оглашена је кривом због извршења кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ и осуђена на казну затвора у трајању од једне године, за коју је одређено да ће је окривљена издржавати на тај начин, што не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним законом који уређује

извршење кривичних санкција, без електронског надзора, а да уколико окривљена једном у трајању од 12 часова или два пута у трајању до 6 часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржава у затвору.

Истом пресудом обавезана је окривљена АА да суду на име паушала плати износ од 10.000,00 динара као и трошкове кривичног поступка Основном јавном тужилаштву у Нишу у износу од 14.196,00 динара све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења, и окривљеној изречена мера безбедности забране управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од једне године сходно члану 297. став 5. КЗ у вези члана 86. КЗ, док је оштећени ББ ради остваривања имовинскоправног захтева упућен на грађанску парницу.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.1316/17 од 25.12.2017. године усвојена је жалба Основног јавног тужиоца у Нишу и преиначена пресуда Основног суда у Нишу К бр.233/16 од 05.05.2017. године и то само у делу начина извршења казне, тако што је Апелациони суд у Нишу одредио да ће се казна затвора у трајању од једне године на коју је окривљена АА осуђена првостепеном пресудом, за учињено кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, извршити у заводу за извршење кривичних санкција, док је жалба браниоца окривљене АА одбијена као неоснована, а првостепена пресуда у осталом делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљене АА, адвокат Александар Бусарац, „због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 9) ЗКП, и повреда закона из члана 439. став 1. до 3. ЗКП“, са предлогом да Врховни касациони суд побиијане пресуде укине и предмет врати на поновно суђење првостепеном суду или да преиначи другостепену пресуду у целини и потврди првостепену пресуду.

Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљене сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости и након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Основано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљене АА указује да је побиијаним пресудама учињена повреда закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, на тај начин што су првостепени и другостепени суд утврдили и ценили као отежавајуће околности битне елементе кривичног дела за које је окривљена оглашена кривом.

Из образложења првостепене пресуде против које је поднет захтев за заштиту законитости произилази да је приликом одмеравања казне окривљеној АА као отежавајућа околност утврђена и цењена јачина угрожавања заштићеног добра, а наиме да је у овој саобраћајној незгоди у погледу последица једно лице изгубило живот.

Из образложења другостепене пресуде произилази да је другостепени суд као отежавајуће околности ценио оне под којима је окривљена извршила кривично дело, те да је оштећени задобио критичном приликом бројне преломе услед којих је умро, а да оштећени својом вођњом није допринео настанку саобраћајне незгоде, као и чињеницу коју је другостепени суд утврдио без отварања претреса, а која се односи на промењен облик виности.

Одредбом члана 289. став 1. КЗ прописано је да учесник у саобраћају на путевима који се не придржава саобраћајних прописа и тиме тако угрози јавни саобраћај да доведе у опасност живот или тело људи или имовину већег обима, па услед тога код другог наступи лака телесна повреда или проузрокује имовинску штету која прелази износ од 200.000,00 динара, казниће се затвором до три године, а ставом 3. истог члана прописано је да ако је дело из става 1. и 2. овог члана учињено из нехата учинилац ће казнити новчаном казном или затвором до једне године.

Одредбом члана 297. став 4. КЗ прописано је да ако услед дела из члана 289. став 3, 290. став 2, 291. став 2. и 295. став 3. овог Законика, наступи смрт једног или више лица, учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.

Одредбом члана 54. став 3. КЗ, прописано је да околност које је обележје кривичног дела не може се узети у обзир и као отежавајућа, односно олакшавајућа околност, изузев ако прелази меру која је потребна за постојање кривичног дела или одређеног облика кривичног дела или ако постоје две или више оваквих околности, а само је једна довољна за постојање тежег, односно лакшег облика кривичног дела.

Чланом 56. КЗ прописано је да суд може учиниоцу кривичног дела изрећи казну испод границе прописане законом или блажу казну кад закон предвиђа да се казна може ублажити, кад закон предвиђа да се учинилац може ослободити од казне, а суд га не ослободи од казне, кад утврди да постоје нарочито олакшавајуће околности да се са ублаженом казном може постићи сврха кажњавања.

Одредбом члана 57. КЗ ставом 1. тачка 5) КЗ прописано је да када постоје услови за ублажавање казне из члана 56. овог Законика, суд ће ублажити казну ако је за кривично дело као најмања мера казне прописан затвор од једне године, казна се може ублажити до три месеца затвора.

Одредбом члана 45. став 5. КЗ прописано је да ако се учиниоцу кривичног дела изрекне казна затвора до једне године, суд може истовремено одредити да ће се она извршити тако што ће је осуђени издржавати у просторијама у којима станује уколико се с обзиром на личност учиниоца, његов ранији живот, његово

држање после учињеног дела, степен кривице и друге околности под којима је дело учинио, може очекивати да ће се на тај начин остварити сврха кажњавања.

Имајући у виду да је побијаним пресудама као отежавајућа околност окривљеној АА утврђена и цењена околност која се тиче последице кривичног дела и повреда оштећеног које је критичном приликом задобио и од чега је наступила смрт, а што представља опет битан елеменат кривичног дела за које је окривљена оглашена кривом – тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, основано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљене указује да је повређен закон на штету окривљене, обзиром да се по налажењу Врховног касационог суда сходно члану 54. став 3. КЗ, елементи кривичног дела не могу утврђивати и ценити као отежавајуће околности на страни окривљеног. Имајући у виду да су првостепени и другостепени суд битне елементе кривичног дела за које је окривљена АА оглашена кривом утврдили и ценили као отежавајуће околности приликом одмеравања казне, учињена је повреда закона из члана 439. тачка 3) у вези члана 54. став 3. КЗ, како се то основано у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене АА указује.

Због учињене повреде закона, на коју се основано захтевом за заштиту законитости браниоца окривљене АА указује, Врховни касациони суд је узимајући као правилно утврђене олакшавајуће околности на страни ове окривљене од стране првостепеног и другостепеног суда – да се ради о младој, неосуђиваној особи, да је окривљена изразила кајање и спремност да породици оштећеног помогне у сваком смислу и истима дајући адекватан значај, а околност да је окривљена изразила спремност да помогне породици оштећеног ценећи као нарочито олакшавајућу околност у смислу члана 56. и 57. став 3. КЗ, као и да отежавајућих околности на страни окривљене нема, преиначио првостепену и другостепену пресуду у погледу одлуке о казни и окривљену АА због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ за које је првостепеном пресудом оглашена кривом и осудио на казну затвора у трајању од 11 месеци, коју ће окривљена обзиром да су испуњени услови из члана 45. став 5. КЗ издржавати на тај начин што не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, без електронског надзора и одредио да уколико окривљена једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржава у заводу за извршење казни. По налажењу Врховног касационог суда овако одмерена казна окривљеној АА је сразмерна тежини извршеног кривичног дела, степену кривице и друштвене опасности окривљене, и као таква нужна и довољна за остваривање сврхе кажњавања из члана 42. КЗ, због чега је донета одлука као у изреци ове пресуде.

Неосновано се захтевом за заштиту законитости указује да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, наводима да је оптужним предлогом окривљеној АА стављено на терет да се није придржавала саобраћајних прописа и угрозила јавни

саобраћај, довела у опасност живот и тело људи, тако што супротно одредби члана 35. став 1. и 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима возило у кретању није држала што ближе десној ивици коловоза, на толикој удаљености од ње, да с обзиром на услове саобраћаја не угрожава друге учеснике у саобраћају, па је својим возилом зашла на коловозну траку намењену за возила из супротног смера, док је првостепеном пресудом окривљена оглашена кривом да се није кретала десном страном коловоза, нити се кретала на толикој удаљености од десне ивице коловоза, па је прешла на леву коловозну траку и том приликом је дошло до удеса. У захтеву се даље наводи да је на наведени начин јасно да је оптужба прекорачена, јер је суд везан чињеничним описом кривичног дела, а у чињеничном опису који се наводи у оптужном предлогу не стоји да се окривљена својим возилом није кретала ближе десној ивици коловоза, па је суд морао да донесе ослобађајућу пресуду.

Из оптужног предлога Основног јавног тужилаштва у Нишу Кт 3427/15 од 25.02.2016. године произилази да је окривљеној АА стављено на терет да је извршила кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ у време и на месту ближе описаном у чињеничном опису оптужног акта, тако што супротно одредби члана 35. став 1. и 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима возило у кретању није држала што ближе десној ивици коловоза и на толикој удаљености од ње, да с обзиром на услове саобраћаја не угрожава друге учеснике у саобраћају, те је у кривини на лево непосредно иза моста на Кутинској реци, пре мимоилажења са мопедом који се кретао из супротног смера којим је управљао сада покојни ВВ зашла на коловозну траку намењену за саобраћај возила из супротног смера, услед чега је дошло до контакта предњег левог дела возила којим је управљала окривљена са мопедом којим је управљао оштећени. Из изреке првостепене пресуде којом је окривљена АА оглашена кривом произилази да је окривљена критичном приликом у кривини улево прешла у леву коловозну траку и том приликом је дошло до контакта са возилом оштећеног који се кретао из супротног правца.

По налажењу Врховног касационог суда у конкретном случају повреде објективног идентитета између оптужбе и пресуде нема ако суд заснива пресуду на чињеничном стању утврђеном на главном претресу које се креће у границама чињеничног стања описаног у оптужници, а у конкретном случају првостепени суд је прилагодио изреку првостепене пресуде чињеничном стању које произилази из изведених доказа, при чему није измењена суштина чињеничног описа радње из оптужења, тако да није повређен објективни идентитет између оптужбе и пресуде, па су супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљене АА оцењени као неосновани.

Врховни касациони суд се није упуштао у оцену других навода захтева за заштиту законитости браниоца окривљене АА обзиром да се истима указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, а која повреда у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не представља законом дозвољен разлог због кога је окривљеној и њеном браниоцу дозвољено подношење захтева за заштиту законитости.

Из напред наведених разлога, донета је одлука као у изреци, на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП.

**Записничар-саветник,
Татјана Миленковић, с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић

**Председник већа-судија,
Зоран Таталовић, с.р.**